

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E-385/2042/7013
Konu : Yazılı soru önergesi

07/09/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38419 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Ziya Pir tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5607 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E-385/2041/7012
Konu : Yazılı soru önergesi

07/09/2016

Sayın Ziya PİR
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5607 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler, mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından hükümlü olanların tek kişilik odada barındırılacağı, (b) bendi gereğince aynı hükümlülere günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınacağı, (ı) bendi gereğince ise hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirleri, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koğuşlarında uygulanacağı,

2- "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı dokuzuncu bölümünün "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde, kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlülerin, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebileceği,

B) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 164. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, kendi istekleri veya toplu sevk, disiplin, asayiş ve güvenlik, hastalık, eğitim, öğretim, suç ve yargılama yeri nedenleriyle başka bir kuruma nakledilebileceği; ikinci fıkrasında ise, hükümlünün nakilden önce aranacağı ve cezaevi tabibince, yoksa diğer bir resmî hekime muayene ettirileceği; muayene sonucu yola çıkarılamayacağı anlaşılanların, kurumun en üst amirince derhâl resmî bir sağlık kuruluşuna sevk edileceği, mazeretinin, biri hastalığın uzmanı olmak üzere en az

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

iki uzman hekimin imzaladığı ve hastane başhekiminin onayladığı resmî rapor ile belgelenmesi hâlinde naklin, mazeret ortadan kalkıncaya kadar geri bırakılacağı ve durumun Bakanlığa bildirileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

III- Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Felç, yaşlılık ve benzeri nedenlerle öz bakımını yerine getiremeyen hükümlü ve tutuklular Metris ve Menemen Rehabilitasyon Tipi Ceza İnfaz Kurumlarında barındırılmakta olup, 13/06/2016 tarihi itibarıyla Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 46, Menemen R Tipi Ceza İnfaz Kurumunda ise 29 hükümlü ve tutuklunun bulunduğu,

B) Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 3 pratisyen hekim, 1 psikiyatrist, 1 fizyoterapist, 4 sağlık memuru ve 20 hasta bakımının hizmet vermekte olduğu, ayrıca Bakanlığımız bünyesinde 3 sağlık memuru ve Sağlık Bakanlığına bağlı olarak cuma günleri hizmet vermekte olan diş hekiminin olduğu, Kurumda tam gün vardiyalı olarak sağlık hizmetinin kesintisiz olarak verildiği,

Kurumda bulunan hükümlü ve tutukluların kişisel ihtiyaçlar, sağlık işlemleri ve psikolojik destek bakımından takip edildikleri, ilgili mevzuata uygun olarak cezalarını infaz etmelerinin sağlandığı ve Kurum idaresince önceden belirlenen program dahilinde ihtiyacı

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

olan her h¼k¼ml¼ ve tutuklunun rutin olarak sağlık işlemelerinin, kişisel bakımlarının ve kişisel ihtiyaçlarının titizlikle yerine getirildiği,

Ayrıca, Kurumda bulunan odaların hepsinde taşınabilir acil ağrı butonlarının yer aldığı ve ihtiyaç durumlarında ilgili görevlilerce ivedi olarak talepte bulunan her tutuklu ve h¼k¼ml¼n¼n odasına gidilerek ihtiyaçlarının yasal mevzuat çerçevesinde yerine getirildiği,

C) İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı tarafından cezasının infazının ertelenmesine karar verilen soru önergesinde bahsi geçen şahsın talebinin Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin (1) bendi gereğince reddine karar verildiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan